
AVRUPA PARLAMENTOSU İÇİN SEÇİM YARIŞI BAŞLIYOR

23.05.2019

TRT Haber (23 Mayıs 2019)

Avrupa Birliği (AB) genelinde 23-26 Mayıs arasında düzenlenecek Avrupa Parlamentosu (AP) seçimleri, bugün İngiltere ve Hollanda'da başlıyor.

Yaklaşık 400 milyon seçmenin oy hakkının bulunduğu AP seçimleri ile 751 sandalyeli parlamentodaki milletvekilleri belirleniyor.

Bugün İngiltere ve Hollanda'nın ardından, Çekler ve İrlandalılar cuma, Slovaklar, Maltalılar ve Letonyalılar ise cumartesi günü sandık başına gidecek. Geri kalan 21 AB üyesinde seçimler pazar günü gerçekleşecek.

Avrupa Parlamentosunda toplam koltuk sayısı, 751. Temsilci sayısının nüfusa göre belirlendiği parlamentoda en fazla temsilci, 96 kişiyle Almanya'dan gidecek.

İkinci sırada 74 kişiyle Fransa, üçüncü sırada ise 73'er kişiyle İngiltere ve İtalya bulunuyor.

Avrupa Parlamentosu nedir?

Avrupa Parlamentosu, Avrupa Birliğine üye 28 devletin toplamda 751 temsilcisinden oluşan bir karar mekanizması. Aynı zamanda üye devlet vatandaşlarının demokratik menfaatlerini ve siyasi görüşlerini temsil eden bir organ. Bundan dolayı, Avrupa Parlamentosu'nda üyeler ülkelere göre değil, siyasi görüşlerine göre grup oluşturuyor.

Parlamentolar ülkelerini değil, kendilerine oy veren Avrupa vatandaşlarının siyasi görüşlerini temsil ediyor. Avrupa Parlamentosu'nda bugün için 8 siyasi parti grubu ve bağımsız üyeler yer alıyor. Parlamento 750 üye ve bir Başkanı içeriyor. Hangi üye devletin kaç parlamenter ile temsil edileceği üye devletlerin nüfuslarına göre tespit ediliyor.

Hangi yetkilere sahip?

Avrupa Parlamentosu, Konsey ile birlikte yasama yetkisini paylaşıyor. Üye devletleri bağlayacak hukuki düzenlemelerin kabul edilebilmesi genel kural olarak hem Avrupa Parlamentosu ve hem de Konsey'in onayı ile mümkün. Bazı konularda ise sadece danışma organı niteliğinde ve görüşleri bağlayıcılık taşımıyor. Bu alanların en önemlisini dış politika konuları oluşturuyor.

Avrupa Birliği bütçesini Konsey ile birlikte yapan Avrupa Parlamentosunun diğer Avrupa Birliği kurumları üzerinde siyasi denetim yetkisi var. Parlamento Komisyon'a sözlü ve yazılı soru sorabilir, soruşturma komiteleri kurabilir, şikayet dilekçesi kabul edebilir, Komisyonu güvensizlik oyuyla ve 2/3 çoğunlukla heyet halinde istifaya zorlayabilir. Avrupa Ombudsmanı'nın atanması ve sunduğu raporlar aracılığıyla da Birliđin kurumları üzerindeki denetim yetkisini kullanabilir.

Neye, nasıl karar veriliyor?

Parlamento Genel Kurulu kural olarak Strazburg'da, parlamento siyasi grupları ve komiteleri Brüksel'de, sekreteryası ise Lüksemburg'da toplanıyor. Parlamenteoya görüşölmek üzere gelen konular öncelikle farklı görev alanlarına sahip 24 adet komiteden konuyla ilgili olanında tartışılıyor ve ulaşılan sonuç, bir raporla Genel Kurul'a sunuluyor.

2019 AP seçimlerinde neler bekleniyor?

2018 yılı Avrupa'nın tüm ölkelerinde ekonomi ve siyasi merkezli krizlerle geçti. Almanya'da aşırı sağcılar, Fransa'da sarı yelekliler, İngiltere'de Brexit kabusu, İtalya'da bütçe krizi Birlik'teki temellerin sarsılmasına neden oldu.

Bu nedenlerle Avrupa Parlamentosu (AP) seçimleri, Avrupanın siyasi geleceği için önemli sonuçlar doğuracak. Göçmen krizinin patlak vermesinin ardından yapılacak bu seçimde gözler aşırı sağcıların alacağı sonuçlarda.

İngiltere merkezli araştırma şirketi YouGovun AP seçimleri öncesi 12 AB üye ölkesinde yaptığı anket, her 10 seçmenden birinin popölist ya da aşırı sağ partileri desteklediğini ortaya çıkardı.

Çalışma, ankete katılanların yüzde 10,3'ünün popölist ya da aşırı sağ partileri desteklediğini ortaya koyarken, yüzde 6,2'lik kesim kendini radikal solla, yüzde 4,4'lük kısım ise kendini Yeşil partilerle özdeşleştirdi.

Yapılan araştırma ayrıca, bu yılki seçimlere katılım oranının önceki seçimlere kıyasla çok daha yüksek olacağını ortaya koydu.

Türk kökenli adaylar

Geçmiş dönemlerde olduğu gibi, bu dönemde de farklı siyasi hareketlerin içerisinde seçilebilecek yerlerden Türk kökenli adaylar da var.

Almanyada SPD, Freie Waehler ve Die Linkeden seçilebilecek yerlerden Türk kökenli adaylar yer alırken, Almanyada göçmen partisi BIG ve Hollandada da DENK partisi kendi adaylarıyla ayrı bir parti olarak AB parlamento seçimlerinde yarışacak.

DENK partisinin bir ya da iki adayı, Hollandadan AB parlamentosuna gönderebilme ihtimali bulunuyor. Almanyadan çoğunluğu Türk kökenli siyasetçilerden oluşan BIG partisi ise temsilci gönderebilmek için en az 150 bin oya ihtiyaç duyuyor. Bu gerçekleşirse, Almanyada büyük bir

sürpriz yaşanacak.

Ancak, Almanyadaki Türk kökenlilerin dağınıklığı ve organize olamayışları yüzünden umutların şimdiden gelecek seçimlere ertelendiğini söylemek yanlış olmayacak.

Türk kökenli adaylar açısından ilginç bir aday ise, Güney Kıbrıs Rum Kesimindeki Emekçi Halkın İlerici Partisi (AKEL) listesinden AB Parlamentosu için aday gösterilen Niyazi Kızılyürek. KKTC içerisinde 100 bin civarında AB vatandaşının olduğu tahmin ediliyor ve bunların büyük çoğunluğu da seçmen. Kıbrısta adayı baştan başa ayıran hattın hemen arkasında kurulacak sandıklarda KKTCLi AB vatandaşları oy kullanacaklar. Rum kesiminden AKELin adayı Kızılyürek'in seçilmesi için en az 17 bin oy gerekiyor.

Halen Türkiye'nin tam üyelik başvurusunun bulunması ve AB ile uzun yıllardan beri süren ilişkileri, seçimlerin sonuçları itibarıyla Türkiye'ye de etkilerinin olacağı gerçeğinden bizi uzaklaştırmıyor. Seçim sonuçlarına göre Türkiye AB ile bir yol ayrımına gelebilir. Aynı şekilde, Kıbrıs Rum Kesiminden AKELden aday olan Kızılyürek'in seçilmesi durumunda Kıbrıstaki çözüm süreci sürekli AB parlamentosunun gündemini işgal edip, buradan Türkiye'yi zorlayıcı kararların çıkması da ihtimal dahilinde.

2014 AP seçimlerinde neler olmuştu?

2014 Avrupa Parlamentosu (AP) seçimleri, aşırı sağ grupların zaferi ile sonuçlanmıştı.

Seçimlerde Avrupa Parlamentosu'nun 3 büyük grubu Hristiyan Demokratlar, Sosyalistler ve Liberaller oy kaybederken, aşırı sağ grupların oy oranında büyük artış kaydedilmişti.

Almanya'da Avro karşıtı sağ-popülist Almanya için Alternatif Partisi (AfD) sürpriz biçimde yüzde 7 oy alırken, İngiltere'de de ilk kez Muhafazakar Parti ve İşçi Partisi dışında bir siyasi partinin (Birleşik Krallık Bağımsızlık Partisi) seçimlerden galip çıkması ise şaşkınlık yaratmıştı.

Fransada aşırı sağcı Ulusal Cephe Partisi önemli bir başarı kazanırken, Danimarka'da yabancı ve Müslüman karşıtlığı üzerinden siyaset yapan aşırı sağcı Danimarka Halk Partisi, oylarını ikiye katlayarak 4 üyesini AP'ye göndermişti.

Kaynak: TRT Haber, AA, European Parliament, T.C. Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı

Kaynak/Source: